

GEFAD / GUJGEF 32 (2): 347-361 (2012)

**Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük
Dersi'nde Öğretmenlerin Gazete Kullanımına İlişkin
Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi ***

**Investigating Turkish Republic Revolution History and
Kemalism Teacher Attitude toward Using Newspaper in
the Class in Term of Some Variable**

Cengiz DÖNMEZ¹, Zafer TANGÜLÜ²

¹Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara/
TÜRKİYE, cdonmez@gazi.edu.tr

²Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, Gaziantep/ TÜRKİYE, zafertangulu@gmail.com

ÖZ

Bu çalışmanın amacı 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde gazetelerin kullanımı ve öğretmenlerin gazetelerin kullanımına ilişkin tutumlarını bazı değişkenlere göre belirlemektir. Araştırmanın örneklemini Ankara merkezinde görev yapan ve bu dersi veren 440 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma betimsel bir tarama (survey) modeline göre yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırması tarafından 5'li likert tipte geliştirilen " Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Gazete Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeği" Öğretmenlere çalışmanın amacına uygun olarak uygulanmıştır. Verilerin analizinde standart sapma, t testi ve ANOVA testleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin bu derste gazete kullanılmasına ilişkin tutumları genel olarak olumludur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okullara göre ve öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre farklılık çıkmıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenler devlet okullarında görev yapan öğretmenlere göre, 6-10 yıl arası görev yapan öğretmenlerin 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlere göre gazete kullanmada daha olumlu bir inanç göstermiştir. Bu sonuç özel okulların gazete kullanma konusunda fiziki olarak daha uygun olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi, Atatürkçülük, Gazete, Tutum.

* Bu çalışma "8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Gazete Kullanımına ve Buna İlişkin Öğretmen Görüşleri" adlı doktora tez çalışmasından üretilmiştir.

ABSTRACT

The aim of the study is to determine by variables newspaper usage in the 8th grade Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson and instructors' interesting attitudes about newspaper usage. Research samples are composed of 440 instructors working in the center of Ankara and lecturing this lesson. The research was carried out according to a descriptive scanning (survey) model. A survey as five point likert scale was implemented on the instructors in accordance with the aim of the study. Standard deviation, t test and Anova tests were used for data analysis. Instructors' beliefs and attitudes about newspaper usage in this course are generally positive. Suggestions have been presented in the light of the research data. Significant differences were found according to their schools and year of experience variables. Teachers teaching at private schools showed more positive beliefs on the use of newspaper in the class when compared to the teachers teaching state schools, also there is a significant difference in favor of teachers with 6-10 years of experience. It can be said that this result may stem from private schools have more physical opportunities than state schools.

Keywords: Turkish Republic Revolution History, Kemalism, Newspaper, Attitude.

GİRİŞ

İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük konularının öğretimi; daha güçlü ve sağlam temellere dayanan bir devlet ve millet hayatı oluşturmayı amaçlamaktadır. Bunu sağlamak için; Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temelini teşkil eden Atatürk İlke ve İnkılâplarını kavrayan, benimseyen ve devamını sağlama bilincinde olan öğrenciler yetiştirmeye çalışan bu ders ve konularının öğretiminin, hiç kuşku yoktur ki şansa bırakılmayacak kadar ciddiye alınması, eğitim- öğretim sürecinde baştan sona her türlü detayın önceden planlanması gerekmektedir (Dönmez ve Yazıcı, 2008: 47). Çünkü eğitim programları, tarih boyunca toplumların ve siyasi oluşumların ihtiyaç duyduğu insan modeli istikametinde şekillenmiştir. Dünyada olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin insan yetiştirme düzeni içerisinde de ulusal kimliğin şekillenmesinde tarih alanı önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Cumhuriyetin modernleşme kurgusuna yaklaşımında, Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi bu bağlamda özgün bir yer tutmaktadır (Yılmaz, 2006: 3).

Bugün okulların çoğunda, Türkiye Cumhuriyeti Atatürkçülük dersi öğretimi öğretmen merkezli olarak yürütülmektedir. Bu ders de diğer sosyal bilimlere ilişkin derslerde olduğu gibi kimi istisnalar hariç okullarda yalnızca sunuş yoluyla öğretim stratejisi

kullanılarak yapılmaktadır (Öztürk, 2005: 55). Öğretmenlerin çoğu kez sadece düz anlatım dışında yöntem çeşitliliğine gitmemeleri ve ders Araç-gereçlerinden yararlanmayı düşünmemeleri öğrencilerin dersten sıkılmalarına ve soğumalarına neden olmaktadır. (Emiroğlu, 2005: 156). Öte yandan İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi günlük hayatla ilişkilendirilememektedir. Bu noktada dersi bu günle ilişkilendirecek ve öğrencileri motive edebilecek, dolayısıyla İnkılâp Tarihi derslerinin olumsuz durumdan kurtulmasına katkı sağlayacak materyallere ihtiyaç vardır. Bunlardan birisi de gazetelerdir. Gazeteler;

- Öğrencilerin kelime bilgisini geliştirir olması,
- Öğretim faaliyetlerini canlı ve görsel hale getirmesi,
- Temel beceriler ve yaşam becerileri için birincil ve destek kaynak olarak kullanılabilir olması,
- Karakter eğitimi programlarında önemli ve gerekli bir kaynak olması,
- Ders ve kaynak kitaplarından daha ucuz olması,
- Ders kitaplarından farklı olarak kesilebilir, yapıştırılabilir, katlanabilir ve işaretlenebilir niteliklere sahip olması,
- Öğrencilere öğrendiklerini dünyada olup bitenlerle ilişkilendirmelerine yardım ederek, sınıftaki kuram ve gerçek arasında bağlantı kumasına katkı sağlaması,
- Öğrencilerin derslerine anlam katarak her öğrencinin ilgi duyabileceği oranda ve geniş ölçüde konu çeşitliliğine olanak vermesi (Deveci, 2005: 162), sebebiyle 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde öğretim materyali olarak kullanılabilirler.

Gazeteler aynı zamanda tarihi, günlük olarak aktaran kaynaklardır. Olay ve çerçevesi hakkında anında resimler sunarken, tarihçiler için müthiş bir bakış açısı da oluşturmaktadır. Gazete kullanmak geçmiş ve bugünkü toplumun sosyal ve siyasal

yapısı hakkında öğrencileri karşılaştırmalı olarak bilgilendirmektedir (Using the Newspaper in your Classroom, 2011).

Bir öğretim aracı olarak gazeteler, öğretim programındaki diğer derslere göre Tarih dersinin konularına daha kolay uyarlanabilir. Tarih konuları, gazetelerin verdiği tarihi olay ekleri kullanılarak işlenebilir. Örneğin, gazetelerin milli bayramlarda verilen ekleri bu dersin tarih konuları için iyi bir kaynaktır. Aynı zamanda, eski gazeteler kütüphanelerden elde edilerek tarih materyali olarak kullanılabilir (Heitzman, 1979: 19).

Gazeteler tarih öğretimi için birinci el kaynaklardan, metinsel kaynaklar sınıfında yer almaktadır. Birinci el kaynaklar (Ata, 2002)'ya göre insan geçmişinden kalan bütün izleri içermektedir. Birinci el kaynak kullanımının bu derse kattığı en önemli katkılar;

- Öğrencilerin önemli tarihsel kavramlarla karşılaşmalarını sağlar ve öğrenci bütün yazılı tarihlerin yazarın geçmişe ilişkin yorumu olduğunu fark eder.
- Geçmişte yaşamış insanların yaşamıyla doğrudan temas kurar; bu da tarihi insanileştirir.
- Öğrencilerin önemli analiz becerileri gelişecektir. Öğrencilerin çok değişik yaklaşımları görebilmelerini sağladığı gibi bilgi, beceri ve analiz yeteneklerini geliştirecektir.
- Birinci el kaynaklara doğrudan ulaşmaları, eleştirel düşünmelerine, sorular sormalarına, zekice çıkarımlar yapmalarına, mantıklı açıklamalar getirmelerine ve olayları yorumlamalarına yol açacaktır (Ata, 2002: 80-81).

(MEB, 2008)'e göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi'nde öğrenciler, diğer derslerde olduğu gibi yazılı ve görsel basın tarafından güncel konuların ve haberlerin etkisi altındadır. Öğretmen öğrencilerin zihinlerinin tarihle ilgili güncel meselelerle meşgul olduğu zamanlarda ve dönem başında planlanmış dersin pek verimli olmadığı durumlarda, “güncellik ilkesinden” hareket etmeli, fırsatları

değerlendirmelidir. Güncel konular, öğrencilere iş ve proje olarak verilmelidir. Öğrencilerde basın okuryazarlığı becerisi geliştirilmelidir. Bu açıdan bu derste gazeteler rahatça kullanılabilir.

Günümüzde yaygın medya etkisinde kalmış öğrencilerin artık derste kendilerine ulaşan bilgiyi bir tarihçi gibi iç ve dış eleştiriye tabi tutmayı öğrenmeleri gerekmektedir (Safran, 2004: 117). (Munck 2007)'e göre tarih derslerini güncel ve tarihsel destekli gazetelerle öğretmek öğrencide ilköğretimden üniversiteye kadar sürecek okuma alışkanlığı ve anlama becerisi kazandıracaktır.

Gazeteler güncel bilgi kaynakları olmasının yanında mensup olduğu toplumun kültür, yaşayış ve sosyal hayatı hakkında da çıkarımlarda bulunan kaynaklardır. Bu nedenle gazetelerin bireyi kültürlenme işlevi de bulunur. Bu yönüyle gazeteler öğrencide hem dil gelişiminin sağlanmasında hem de öz kültürlerini tanımalarını sağlar (Olivares-Pawlak, 1991:1). Bu yönüyle gazeteler karakter eğitimi programlarında da önemli bir kaynak olarak kullanılmaktadır (De Roche, Sullivan ve Garrett, 1999: 3). Gazetelerin eğitimde önemli bir farkı da şudur ki ders kitapları, müfredat ve güncel olaylar arasındaki bağlantıları sağlayan bir ara yüzdür (Turner, 1982: 80). Sözelimi Her müfredat alanında ders kitapları ile onların içeriklerini geride bırakan yeni gelişmeler arasındaki boşluk gazetelerle doldurulabilir. Ders kitapları günümüzün bilgi patlamasına yetişecek kadar hızlı bir şekilde yazılamaz, yayımlanamaz ve seçilemez. Günlük gazete, dün ile bugünü bağlayarak akademik ders kitaplarını kuvvetlendirir (Heitzmann,1979: 2).

Bu ders başta olmak üzere, derslerde gazete kullanılarak yapılacak çeşitli etkinlikler, dersin canlandırılmasına, öğrencilerin ülkede ve dünyada meydana gelen olaylar hakkında bilgilenmelerine ve olaylar hakkında yorum yapmalarına katkı sağlar (Rhoades, 1994, s.173).

Gazeteler; okuma, yazma, konuşma, dinleme becerilerini geliştirirken; gazeteler vasıtasıyla öğrenciye kazandırılan farklı bakış açılarından olaylara yönelme becerisi doğal olarak öğrenci de eleştirel düşünmeyi de geliştirir (Newspapers Maintain the Brain, 2011: 3).

Bugün her zamankinden fazla olarak gazeteler, öğrencilerin sosyal çalışma programı içinde önemli olan kavram genellemelerini öğrenebilecekleri canlı ders kitapları olarak faydalı olurlar ve bu açıdan düşünülürse sınıfta gazeteleri kullanmak eğitimciler için pedagojik bir anlam ifade eder (Street, 2002: 131-132).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde öğretmenlerin gazete kullanımına ilişkin tutumlarının bazı değişkenlere göre (Yaş, mesleki kıdem, görev yapılan okul ve mezun olunan okul derecesi) belirlemektir.

YÖNTEM

Araştırma betimsel amaçlı bir alan araştırmasıdır. Betimsel yöntem olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne” olduğunu betimlemeye ve açıklamaya çalışmaktır. Betimleme araştırmaları mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedeflemektedir (Kaptan, 1998: 59). Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır (Karasar, 2002: 77).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu 2010–2011 öğretim yılında Ankara ili Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde bulunan 8 merkez ilçede bulunan ilköğretim okullarında bu derse giren 440 ders öğretmeni oluşturmaktadır. Uygulama yapılırken basit tesadüfi örneklem kullanılmış ve bu örnekleme göre ilköğretim okulları seçilmiştir. Bu tür örneklem, en temel ve aynı zamanda da anlaşılması en kolay örneklem metodudur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 57'si erkek, % 43'ünü de bayan denekler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 76'sı devlet okullarında % 24 ü ise özel okullarda

görev yapmaktadırlar. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezuniyet dereceleri ve mesleki kıdemlerine baktığımızda ise; Öğretmenlerin % 53'ü Eğitim Fakültesi, % 24'ü Fen-Edebiyat Fakültesi, % 12'si Lisansüstü, % 11' i de (Eğitim Enstitüsü ve Diğer) seçeneklerini en son mezun oldukları okul türü olarak belirtmişlerdir. Dağılımdan da anlaşılacağı üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısından fazlası eğitim fakültesi mezunlarıdır. Mesleki kıdem de ise öğretmenlerin dağılımı; % 21'i 1-5 yıl, % 29'u 6-10 yıl, % 23'ü 11-15 yıl, % 16' sı 16-20 yıl, %11'i de 21 yıl ve üzeri aralıklarında değişmektedir.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Bu çerçevede öncelikle araştırmanın temellendirilmesi ve belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için konuyla ilgili İngilizce ve Türkçe literatür (tez, makale, bildiri, kitap, bilimsel araştırma vb.) incelenmiştir. Daha sonra literatürden hareketle İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde gazete kullanımıyla ilgili olarak anket soruları hazırlanmıştır. Hazırlanan soruların geçerlik, güvenilirlik ve kullanılabilirliğinin artırılması amacıyla pilot çalışma yapılmıştır. Bu bağlamda beş alan uzmanı ve bir ölçme değerlendirme uzmanı akademisyenle MEB'de görev yapan bir tarih, bir sosyal bilgiler ve bir de Türkçe öğretmeni olmak üzere toplam üç öğretmenin görüşlerine başvurulmuştur. Yapılan pilot uygulama sonrasında ölçek maddelerinin aynı yapıyı yada niteliği ölçen değişkenlerini bir araya toplayarak ölçmeyi az sayıda faktörle açıklamak amacıyla faktör analizi yapılmıştır (Büyüköztürk, 2009). Geliştirilen ölçeğin faktör analizine uygunluğu ise Barlett testi ve KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) katsayısı yardımıyla belirlenmiştir. Bu anlamda Bartlett testi ki kare değerinin anlamlı 7913.945 (df=1540. p=.000), KMO testi ölçüm değerinin .60'tan yüksek (0.792) olduğu tespit edilerek ölçeğin faktör analizine uygun olduğu görülmüştür (Büyüköztürk, 2009). Daha sonra ölçme aracının sorularının problem cümlesi ile olan tutarlılığını belirlemek amacıyla açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır (Büyüköztürk, 2009). Veri toplama aracına yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda Öz değer grafiğinde (Scree Plot) 5 boyutlu bir ölçek ortaya çıkmıştır. Ölçeğe madde seçiminde yapılması gerekenler dikkate alınarak döndürme işlemi sosyal bilimlerin genel ölçek

geliştirme tekniğinde olduğu gibi varimaks tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Burada maddelerin 1 değerine en yakın olanları bir araya getirilmektedir. Döndürme sonrasında ölçekten madde çıkarılmasının ardından tekrar faktör analizi yapılmıştır. Yapılan faktör analizinde özdeğeri 1'in üzerinde olan ve toplam varyansı açıklayan 5 faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Bu faktörler; Bu derste gazete kullanımına ilişkin yararlılıklar, sınırlılıklar, gazetelerin doğası, gazete kullanımındaki öğretmen tutumları, gazetelerin mevcut öğretimdeki durumunu karşılayan faktörlerdir. Ölçek maddelerinin ortak faktör varyanslarının 0.229-0.611 arasında değiştiği görülmektedir. Anlamli faktör elde edebilmek için varyans oranlarının, 0.20-0.30 arasında olması gerekmektedir. 0,50'nin üzerindeki madde varyans oranları ise çok iyi kabul edilir (Büyüköztürk, 2009: 124). Bu sonuca ilaveten alan uzmanlarından uzman görüşü de alınarak ölçeğin araştırma konusunu kapsadığına, yani kapsam geçerliliği olduğuna karar verilerek ölçeğe son hali verilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler alt problemler doğrultusunda SPSS 15,0 (Statistical Packet for the Social Science) programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Bu anlamda araştırmada katılımcıların demografik bilgilerini ortaya koymak amacıyla betimsel istatistikten (descriptive statistic) yararlanılmıştır. Bununla birlikte araştırmada kullanılan anketin 5'li likert tipi olması nedeniyle ölçek maddeleri 1.00 ile 5.00 arasında puanlandırılmıştır. Ayrıca verilerin analizinde alt problemler gereğince parametrik testlerden bağımsız örneklem t-testi (independent samples t test) ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2009).

BULGULAR ve YORUM

Gerçekleştirilen analizler neticesinde 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde, gazetelerin kullanılmasına ilişkin öğretmen tutumlarına ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretiminde Gazetenin Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Tutumlarının Cinsiyete Göre Farklılığı İçin t Testi Tablosu

Cinsiyet	N	\bar{x}	S	sd	t	p
Kadın	188	39,3	5,2	438	0,04	0.96
Erkek	252	39,3	4,6			

Tablo 1 incelendiğinde Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde gazetenin kullanılmasına ilişkin öğretmen tutumları cinsiyete göre $t(438)=0.04$, $p>.05$. anlamlı farklılık göstermemektedir.

Tablo 2. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretiminde Gazetenin Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Tutumlarının Görev Yapılan Okul Türü Farklılığı İçin t Testi Tablosu

Okul Türü	N	\bar{x}	S	sd	t	P
Devlet	334	38,9	5,2	433	2,68	0.01
Özel	106	40,5	4,7			

Tablo 2 incelendiğinde; Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde gazetelerin doğasına ilişkin öğretmen görüşlerinin görev yaptıkları okula göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(433)=2.68$, $p<.05$. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin gazetelerin doğasına ilişkin tutumları ($\bar{x}=40.5$), devlet okullarında çalışan öğretmenlere göre ($\bar{x}=38,9$) daha olumludur.

Tablo 3. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretiminde Gazetenin Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Tutumlarının Mesleki Kıdem Farklılığı İçin Anova Tablosu

Kıdem (yıl)	N	\bar{x}	S	F	p	Anlamli fark
1-5	94	39,6	4,7	3,76	0.01	6-10 ve 21 yıl üzeri
6-10	127	39,9	4,3			
11-15	99	39,9	5,6			
16-20	71	38,2	5,2			
21+	49	37,4	4,8			

Tablo 3 incelendiğinde; Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde gazetelerin kullanılmasına ilişkin öğretmen tutumları öğretmenlik mesleğindeki kıdeme göre anlamlı farklılık göstermektedir, $F(4.435)=3.76$, $p<.05$. Buna göre; 6-10 yıl arasında kıdeme sahip öğretmenlerin gazetelerin kullanılmasına ilişkin tutumları ($\bar{x}=39.9$), 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlere ($\bar{x}=37.4$) kıyasla daha olumludur. Bu durum 6-10 yıl kıdem derecesine sahip öğretmenlerin genellikle eğitim fakültesi mezunu olup lisans öğrenimleri sırasında eğitim teknolojileri kullanımı ve öğretim yöntemleri derslerini almaları neticesiyle dersi farklı öğretim metotlarıyla anlatmaya yönelik olumlu bir tutum sergilemeleriyle açıklanabilir.

Tablo 4. Öğretmen Tutum Alt Probleminde Mezun Olunan Okul Derecesi Değişkenine İlişkin Anova Tablosu

Mezun olduğu okul-derece	N	\bar{x} (ort.)	S	F	p
Eğitim Ens.	18	38,7	5,9	0,86	0.49
Eğitim Fak.	239	39,5	4,8		
Fen-Edeb. Fak.	104	38,6	5,2		
Lisansüstü	51	39,8	4,9		
Diğer	28	39,2	4,7		

Tablo 4 incelendiğinde; Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretiminde gazetelerin kullanılmasına ilişkin öğretmen tutumları son mezun olduğu okul derecesine göre $F(4.435)=0.86$, $p>.05$ anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmaya katılan ders öğretmenler gazete kullanmalarına ilişkin tutumlarına baktığımızda tutumlarda araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okullara göre ve öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre farklılık çıkmıştır. Özel okulda görev yapan öğretmenler devlet okullarında görev yapan öğretmenlere göre, 6-10 yıl arası görev yapan öğretmenlerin 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlere göre gazete kullanmada daha olumlu bir tutum göstermiştir. Bu durum özel okulların gazete kullanma konusunda fiziki açıdan daha hazır olduklarının bir göstergesi olabilir. Bir dersin amaç ve kazanımlarının tam ve sağlıklı olarak elde edilebilmesi o dersi materyal kullanarak vermektir. Çünkü materyal kullanılarak yapılabilecek bir öğretim öğrencide çok boyutlu öğrenmeyi gerçekleştirir (Demirel, 2000). Şu an ki ders süresinin kısalığı başta gazete olmak üzere diğer öğretim materyallerini bu derste kullanmayı sınırlandırmaktadır. Bu nedenle, ders süresi MEB komisyonu tarafından gözden geçirilebilir. 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programında konulara uygun öğretmenlerin kullanabileceği gazetelerin çıkarılması, öğretmenlerin hangi konuda, hangi gazeteleri kullanması ve gazete kullanırken neler yapılması gerektiği ile ilgili kılavuz kitaplar hazırlanarak öğretmenlere dağıtılabilir. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü bünyesinde programa uygun, gazetelerin daha kolay ve işlevsel bir şekilde kullanılmasını sağlamak için, kullanılacak gazeteler tasnif edilip elektronik ortamlara kaydedilebilir. Bunlar bir CD haline getirilip öğretmenlere dağıtılabilir. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde ders öğretmenlerinin gazeteler ile ilgili bilgi ve becerileri artırılabilir. Bunun için mevcut öğretmenlere yönelik gazete ve uygulama süreci ile ilgili hizmet içi eğitim programları düzenlenebilir. Ayrıca buna benzer alanlarda yapılan çalışmalar öğretmenlere (sempozyum, seminer ve panel) duyurulmalıdır. Bu dersi şu an

ilköğretim seviyesinde ağırlıklı olarak Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü mezunları vermektedir. Bu nedenle bu alanda yetişen öğretmen adaylarının lisans öğrenimleri sırasında “Öğretim Teknolojisi ve Materyal Tasarımı” ve Özel Öğretim Yöntemleri I ve II derslerinde gazetelerle ilgili sunum ve etkinlikler yapmaları teşvik edilmelidir. Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin müfredatına baktığımızda özellikle ilk konuların kronolojik aralığından dolayı kaynak olarak kullanılacak gazetelerin yazı dili Osmanlıcadır. Bu nedenle Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümüne lisans seviyesinde en azından seçmeli olarak Osmanlıca dersi koyulmalıdır. Öğretmenlere derslerini sıkıcılıktan, monotonluktan, ezbercilikten kurtarmak, öğrencileri aktif kılmak, eleştiren, sorgulayan, yaratıcılıklarını ortaya çıkaran, eğlendirici ve düşündürücü öğrenme-öğretme oluşturmak için diğer öğretim materyallerinin yanı sıra derslerinde gazetelere dayalı etkinlikleri yapmaları önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Ata, B. (2002). Tarih Derslerinde Dökümanlarla Öğretim Yaklaşımı, *Türk Yurdu*, S.175, s.80-84.
- Büyüköztürk, Ş. (2009). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Pegem Yayıncılık, Ankara.
- Demirel, Ö. (2000). *Öğretim İlke Ve Yöntemleri. Öğretme Sanatı*. Ankara, Pegem A Yayıncılık.
- De Roche, E., Sullivan, B. ve Garrett, D. S. (1999). *Character matters using newspaper to teach character*. U.S.A: Dr.Betty Sullivan & Associates.
- Deveci, H. (2005). Sosyal Bilgiler Dersinde Gazete Kullanımı, *The Turkish Online Journal Of Educational Technology*, Tojet, 4, (3), 159-166.
- Dönmez, C. ve Yazıcı, K. (2008). Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi. Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Emiroğlu, G. (2005). Tarih Öğretmenlerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Ders Konularının Öğretiminde Karşılaşılan Bazı Problemler ve Çözüme Yönelik Tavsiyeler. Yayımlandığı Kitap Saray, M. ve Tosun, H. (Editörler), *Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi*.(155-163). Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

- Heitzmann, W. R. (1979). *The Newspaper in The Classroom. What Research Says To The Teacher*. Washington: National Education Association.
- How to Use the Newspaper in the Classroom (2011) 38 Teaching Tips, <<http://www.usaweekend.com/partners/nie/pdfs/38tips.pdf>>. (2011 Eylül 18).
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Ankara: Tekışık Ofset.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara, Nobel Yayıncılık.
- MEB, (2008). *İlköğretim 4-8. Sınıf Öğretim Programlarının Öğrenme-Öğretme Süreçlerinde Gazete Kupürlerinden Yararlanma*, Ankara. <http://ttkb.meb.gov.tr>.
- Munck, S. (2006). *Using Newspapers And News Magazines To Teach History*.Yayımlanmamış Doktora Tezi. Wayne State University.
- Olivares, R. ve Lisi-P. C. (1991). Teaching language minority students through the newspapers. ERIC Digest Number ED367172 19.07.2011'de, EBSCO veritabanından (ERIC) alınmıştır.
- Öztürk, C. (2005). İlk ve Ortaöğretim Kurumlarında Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi, Yayımlandığı Kitap Saray, M. ve Tosun, H. (Editörler), *Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi*.(51-59). Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.
- Rhoades, L. (1994). Quick Start Ideas for Teaching Current Events With Newspaper, *Social Education*, 58:3 (Mart), Academic Research Library.
- Safran, M. (2004). Eğitim Bilimi Açısından Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihinde Yöntem Arayışları. Yediyıldız, B., Ertan, T.F., Üstün, K. (Ed). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yayınları.
- Street, C. (2002). Teaching With The Newspaper. *Social Studies*, 93, (3), 131-134.
- Turner, T, N. (1982). The Newspaper-a “New” Resource for Career Education, *Social Studies*, 73:2, March/April, 80-84.
- Yılmaz, M. S. (2006). Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konularının İlköğretimde Öğretimi, Yayımlandığı Kitap Doğaner, Y. (Editör). *Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Cumhuriyet Tarihi Öğretimi*, (24-45). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

SUMMARY

Subjects of Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson have being taught under different titles during the period of education and training, it cannot go over being “memorization”, “revision of the same subjects”, “easily passed course” and cannot attain the supposed goal. Nowadays, people are expected to acknowledge

life, being aware of the problems in life, to be able to come up with solutions to overcome these matters. Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson's being slurred over, leading pupils to memorize cause pupils to fail in getting the acquisitions set forth in programs, to have negative attitudes towards this lesson and thus to be unsuccessful in this lesson.

In general History and specifically Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson lectured through newspaper usage will increase interest and participation in this lesson. It will provide affirmative experience for them. Studies having been carried out in foreign countries confirm this situation. Pupil success gotten with being active in lesson, course lectured through teaching methods supported by newspapers is found out to be superior to student success gotten with traditional approach, the center of which is instructor and direct lecturing method.

On the other hand, education and training process supported with newspaper can provide pupils with value, judgment and ability acquisition such as language, literacy, empathy, communication skills, humane, perceiving difference, change and stability, questioning, approaching to events from different point of views, critical and creative thinking, problem solving, social participation and cooperation, using Turkish properly and efficiently, examining.

This study has been carried out to determine by some variables newspaper usage in the 8th grade Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson and instructors' interesting beliefs and attitudes about newspaper usage. The study is a descriptive aimed field research. Scanning model (survey) has been used in this study. Population has been composed of 440 instructors working at primary schools in 8 central towns of Ankara. Simple random method has been used in application and primary schools have been chosen by means of this method. Questionnaires have been executed by face to face interviewing with the instructors. To analyze data gathered in the research and to analyze statistical analyses, chi-squared test has been used through SPSS 15.0 packet program, $\alpha=.05$ significance level has been analyzed carefully. Data have been

analyzed by means of t test for one-way analysis of variance (ANOVA) and independent groups.

Significant difference has been determined in schools type subgroup instructors included beliefs and attitudes about newspaper usage. Views of the instructors working at private schools are more positive than the ones working at state schools. It can be concluded from this situation that newspaper usage is more possible in private schools' conditions than in state ones'. A significant difference has been determined in instructors' professional seniority at the end of the research, too. According to that, attitudes of the instructors, whose duty term is between 6-10 years, towards newspaper usage are more positive than the ones whose duty term is over 21 years.

Considering the research result, an education program about how to use newspapers in lesson can be organized by The Ministry of National Education. Within General Directorate of National Education Ministry, newspapers that may be used, can be recorded in electronic environment by being classified in order that newspapers can be used in an easy and functional way. They can be delivered to instructors as CDs. It is suggested for instructors to make activities based on newspaper besides other teaching materials in their lessons to keep their lessons from boredom, monotonousness, rote learning, to render their pupils active, to create teaching-learning which is criticizing, questioning, creative, entertaining and thought-provoking.